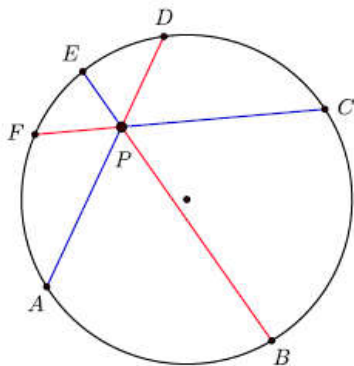

ASUPRA UNEI IDENTITĂȚI

de Marian Dincă

Fie T – punctul lui TORICELLI al unui triunghi oarecare ABC , adică punctul având proprietatea, că: $\angle BTC = \angle CTA = \angle ATB = 120^\circ$. Ne propunem să calculăm suma:

$|TA| + |TB| + |TC|$ în funcție de elementele triunghiului ABC .

Notând cu $x := |TA|$, $y := |TB|$ și cu $z := |TC|$, avem:

$$\begin{aligned}
 & \left. \begin{aligned} a^2 &= y^2 + z^2 - 2yz \cos 120^\circ = y^2 + z^2 + yz \\ b^2 &= x^2 + z^2 + xz \\ c^2 &= x^2 + y^2 + xy \end{aligned} \right\} \Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 = 2(x^2 + y^2 + z^2) + xy + yz + zx = \\
 &= 2(x + y + z)^2 - 3(xy + yz + zx) = 2(x + y + z)^2 - 3 \cdot (S_{ATB} + S_{BTC} + S_{ATC}) \cdot \frac{4}{\sqrt{3}} = \\
 &= 2(x + y + z)^2 - 4\sqrt{3} \cdot S_{ATB} \Rightarrow (x + y + z)^2 = \frac{a^2 + b^2 + c^2 + 4\sqrt{3} \cdot S}{2} = \\
 &= \frac{4R^2 \cdot (\sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C) + 2\sqrt{3}R^2 \cdot (\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C)}{2} = \\
 &= \frac{4R^2 \cdot \left(\frac{1 - \cos 2A}{2} + \frac{1 - \cos 2B}{2} + \frac{1 - \cos 2C}{2} \right) + 2\sqrt{3}R^2 \cdot (\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C)}{2} = \\
 &= R^2 \left[\sqrt{3} (\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C) - \cos 2A - \cos 2B - \cos 2C + 3 \right] = \\
 &= R^2 \left[\operatorname{ctg} 30^\circ (\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C) - \cos 2A - \cos 2B - \cos 2C + 3 \right] = \\
 &= R^2 \left[\frac{\sum_{cyclic} (\sin 2A \cos 30^\circ - \sin 30^\circ \cos 2A)}{\sin 30^\circ} + 3 \right] = R^2 \left[2 \sum_{cyclic} \sin(2A - 30^\circ) + 3 \right] \Rightarrow \\
 &\Rightarrow (TA + TB + TC)^2 = R^2 \left[2 \sum_{cyclic} \sin(2A - 30^\circ) + 3 \right]. \quad (*)
 \end{aligned}$$

Demonstrăm identitatea: $|PA| + |PC| + |PE| = |PB| + |PD| + |PF|$, notând cu:

$x := \widehat{AB}, y := \widehat{BC}, z := \widehat{CD}, t := \widehat{DE}, u := \widehat{EF}$ și cu: $v := \widehat{FA} \Rightarrow x + t = y + u = z + v = 120^\circ$

și ținând acum seama de relația (*), este suficient să observăm că:

$$\begin{aligned} & \sin(2\angle AEC - 30) + \sin(2\angle CAE - 30) + \sin(2\angle ACE - 30) = \\ & = \sin(2\angle FBD - 30) + \sin(2\angle BDF - 30) + \sin(2\angle DFB - 30), \end{aligned}$$

sau

$$\sin(x + y - 30) + \sin(z + t - 30) + \sin(u + w - 30) = \sin(t + u - 30) + \sin(x + w - 30) + \sin(y + z - 30)$$

identitate ce rezultă imediat, deoarece unghiurile sunt suplementare două câte două:

$$(x + y - 30) + (t + u - 30) = (x + t) + (y + u) - 60 = 240 - 60 = 180$$

$$(z + t - 30) + (x + w - 30) = (x + t) + (z + w) - 60 = 240 - 60 = 180$$

$$(u + w - 30) + (y + z - 30) = (y + u) + (z + w) - 60 = 240 - 60 = 180$$

Cu aceasta, demonstrația este încheiată.